

An tSraith Shóisearach do Mhúinteoirí

Junior **CYCLE** for teachers

Leabhrán FGL -
*Corpoideachas agus Folláine
laistigh den Chreat don
tSraith Shóisearach*

www.jct.ie

Cuid A: Suímh Idirlín Úsáideacha

<http://www.curriculumonline.ie/>

At this NCCA-hosted website, you can view the curriculum, examples of student work, and a variety of assessment support options

<http://www.jct.ie/>

The JCT website provides detail of CPD opportunities to support school and teachers specific to the new Framework. It will include information, relevant resources and materials details of upcoming events

<http://www.juniorcycle.ie/>

This NCCA-hosted website contains detail of key features of the new junior cycle; newly developed subjects and short courses, a focus on literacy, numeracy and key skills, and new approaches of assessment and reporting.

<http://www.pdst.ie/Physical-Education-Main>

The PDST Health and Wellbeing team aim to provide high quality professional development and support that empowers teachers and schools to provide the best possible education for all pupils/students

<http://www.peai.org/>

The Physical Education Association of Ireland is the professional association for physical education professionals in Ireland

<http://www.sess.ie/>

The role of the Special Education Support Service (SESS) is to enhance the quality of learning and teaching in relation to special educational provision

Cuid B: Folláine sa tSraith Shóisearach

Mar chuid den tSraith Shóisearach nua beidh scoláirí ag glacadh páirte i réimse nua foghlama dar teideal Folláine. Tógfaidh sé sin ar an obair atá ar siúl ag scoileanna cheana féin chun tacú le folláine scoláirí agus chun níos mó béime a leagan uirthi.

Cén fáth a bhfuil tábhacht leis an bhfolláine?

Féadann na hidirghníomhaíochtaí laethúla go léir a tharlaíonn ar scoil dul i gcion ar fholláine an scoláire. Mar sin is féidir le gach duine ról a ghlacadh i dtacú le folláine. Tá sé de cheart ag gach scoláire a bhrath go bhfuil aire á tabhairt dó ar scoil. Tá sé ríthábhachtach an dea chaidreamh a fhorbairt sa seomra ranga agus ar fud na scoile ar mhaithe le folláine gach scoláire agus teagasc agus foghlaim éifeachtach. Nuair a mhothaíonn scoláire gur cuid den scoil é, go bhfuil meas air agus go n-éistear leis, bíonn sé sásta foghlaim agus éiríonn níos fearr leis san fhoghlaim. Tá folláine tábhachtach mar ní amháin go n-éiríonn níos fearr leis an scoláire ar scoil mar gheall uirthi ach freisin féadann sí dul i gcion ar an gcaoi a n-éiríonn le duine óg agus é ina dhuine fásta.

Corpoideachas agus Folláine

Beidh an Corpoideachas (CO) ina chuid lárnach den réimse nua foghlama darb ainm Folláine Cuireann an gearrchúrsa seo sa CO leis an gclár Folláine trí eispéiris foghlama a sholáthar a chabhraíonn le scoláirí a bheith níos ábalta agus níos spreagtha chun gníomhaíocht choirp rialta a bheith ina saol, rud a chabhraíonn dá réir leis an taithí iomlán a bhíonn acu ar fholláine.

Is é 135 uair an t-íosmhéid ama don CO a spréitear thar an chéad, an dara agus an tríú bliain (2 thréimhse leanunach sa tseachtain)

Ní mór do scoláirí staidéar a dhéanamh ar an gCorpoideachas ag leanúint ceann acu seo ...

- cúrsa reatha na sraithe sóisearaí sa Chorroideachas (2003)
- an tsonraíocht do gearrchúrsa na sraithe sóisearaí sa Chorroideachas (2016)

Cuid C: Nótaí/ Príomh theachtaireachtaí:

Seisiún 1: 'S iad na príomh-theachtaireachtaí maidir le Corp-oideachas laistigh den réimhse nua foghlama - Folláine

Seisiún 2: Cur chuigí maidir le pleanáil agus meastóireacht ag úsáid na torthaí foghlama

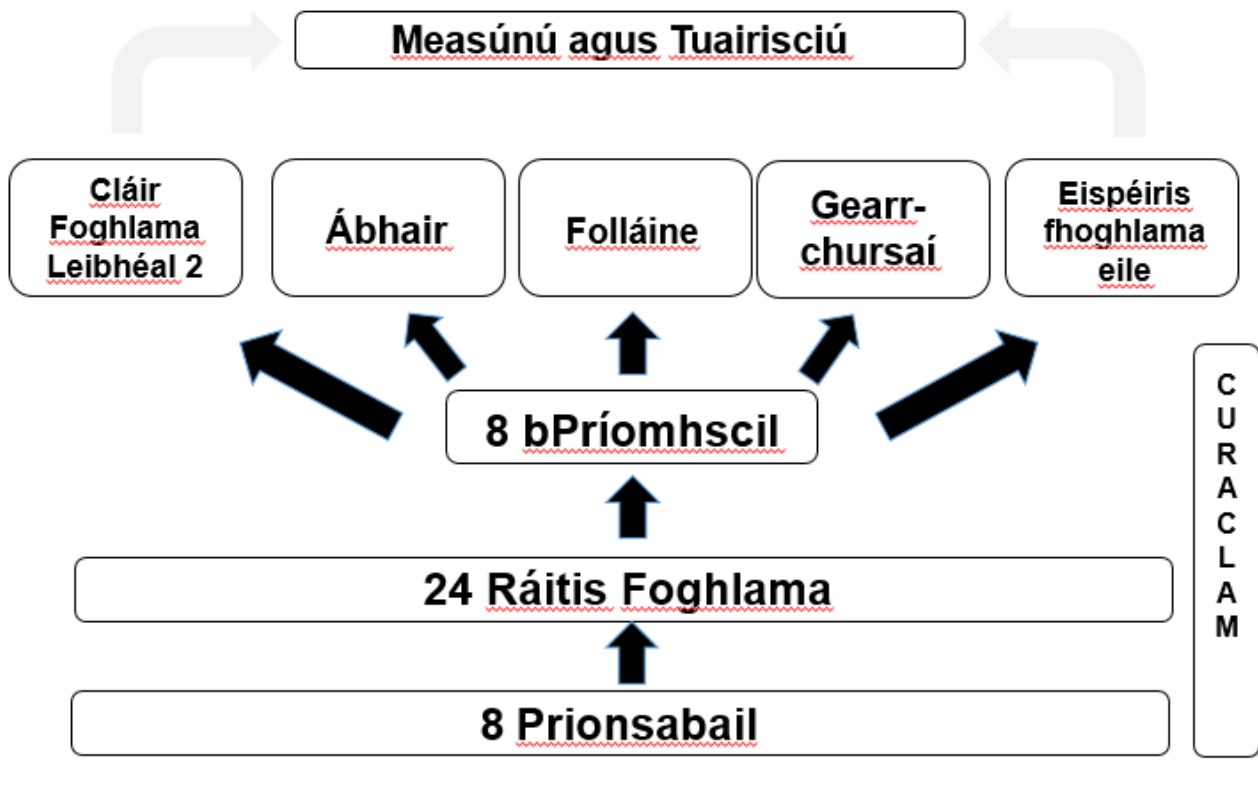
Seisiún 3: Na chéad chéimeanna a ghlacfar chun an réimhse foghlama nua "Follaine" a chur i bhfeidhm

Rud éigin a d'fhoghlaim mé....

Rud éigin a dhéanfaidh mé..

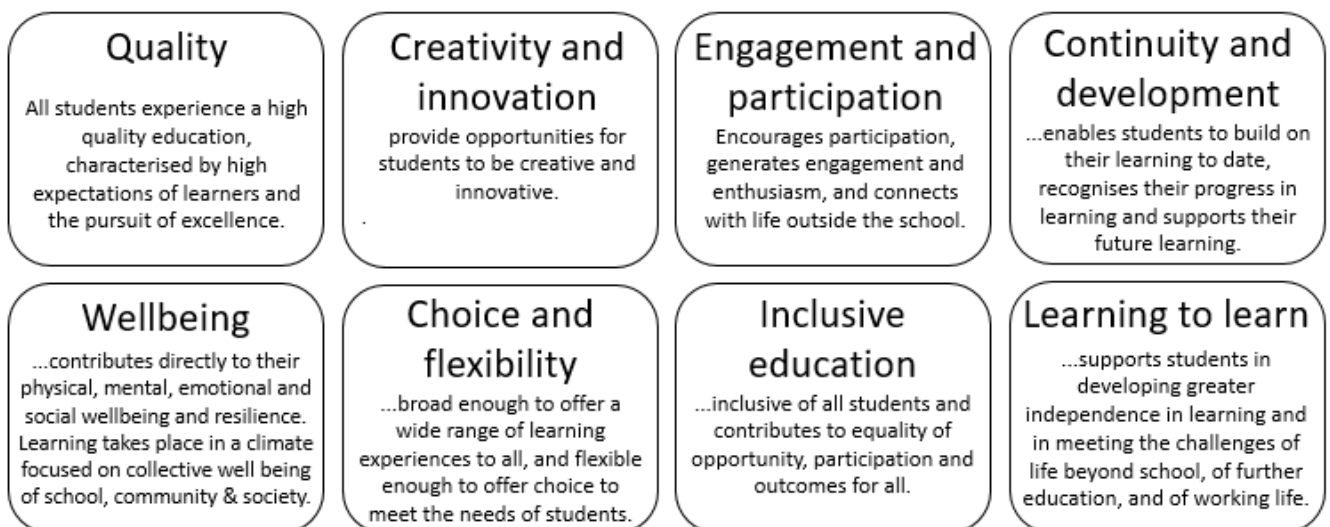
Ceist amháin atá fós le freagairt agam...

Cuid D: Chreat don tSraith Shóisearach

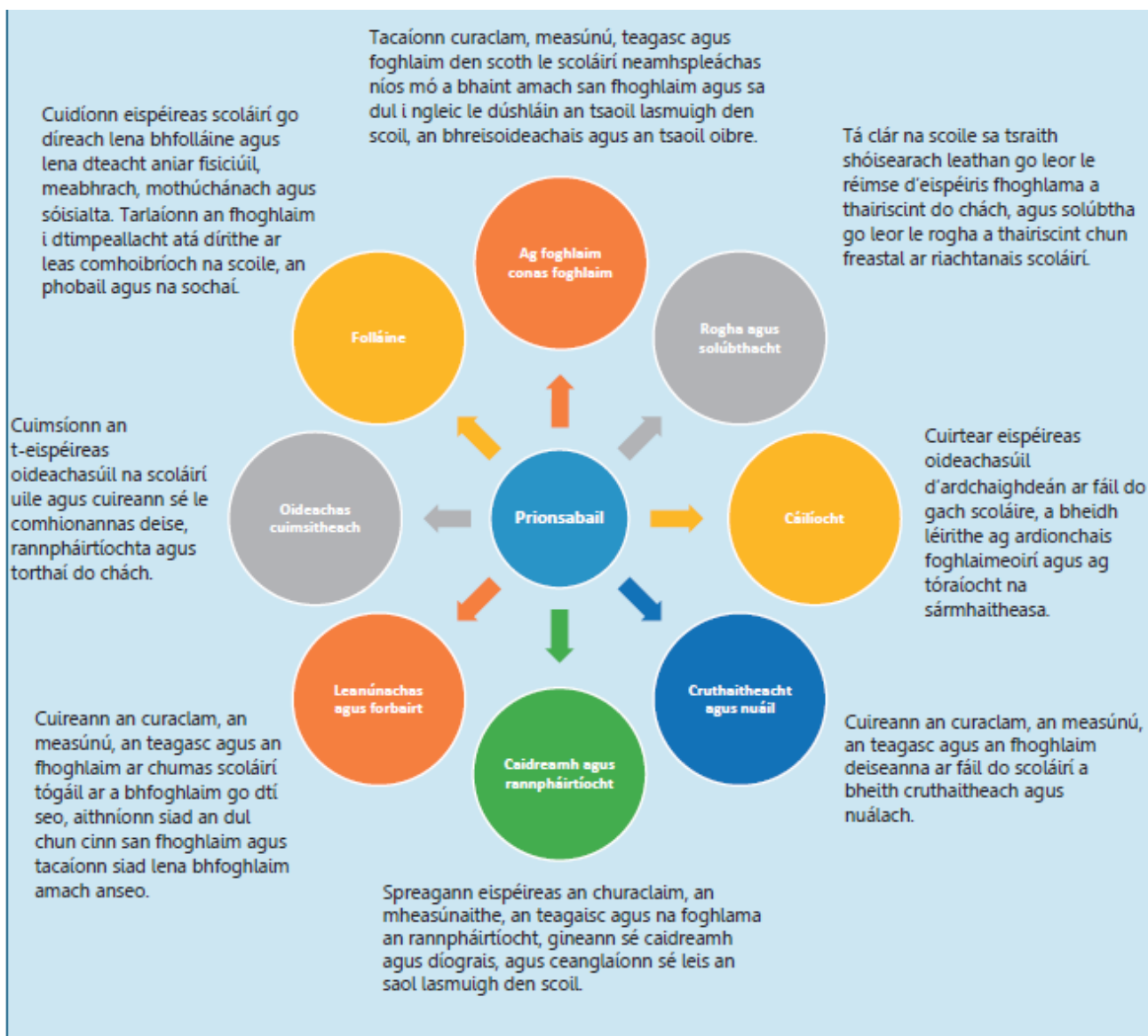

Cuid E: 8 bPrionsabail

These principles will inform the planning for as well as the development and the implementation of junior cycle programmes in all schools. (Framework for Junior Cycle, pg. 11)

Tá ocht bprionsabal mar bhonn leas an Creat don tSraith Shóisearacht. Treoróidh na prionsabail seo an phleanáil do chlár na sraithe sóisearaí i ngach scoil mar aon lena bhforbairt agus lena bhfeidhmiú

Cuid F: Na ceithre ráiteas is fiche

The twenty-four statements, underpinned by the eight principles, are central to planning for, the students' experience of, and the evaluation of the school's junior cycle programme. Schools will ensure that all statements of learning feature in the programmes offered to their junior cycle students.

The student:
1. communicates effectively using a variety of means in a range of contexts in L1*
2. listens, speaks, reads and writes in L2* and one other language at a level of proficiency that is appropriate to her or his ability
3. creates, appreciates and critically interprets a wide range of texts
4. creates and presents artistic works and appreciates the process and skills involved
5. has an awareness of personal values and an understanding of the process of moral decision making
6. appreciates and respects how diverse values, beliefs and traditions have contributed to the communities and culture in which she/he lives
7. values what it means to be an active citizen, with rights and responsibilities in local and wider contexts
8. values local, national and international heritage, understands the importance of the relationship between past and current events and the forces that drive change
9. understands the origins and impacts of social, economic, and environmental aspects of the world around her/him
10. has the awareness, knowledge, skills, values and motivation to live sustainably
11. takes action to safeguard and promote her/his wellbeing and that of others
12. is a confident and competent participant in physical activity and is motivated to be physically active
13. understands the importance of food and diet in making healthy lifestyle choices
14. makes informed financial decisions and develops good consumer skills
15. recognises the potential uses of mathematical knowledge, skills and understanding in all areas of learning
16. describes, illustrates, interprets, predicts and explains patterns and relationships
17. devises and evaluates strategies for investigating and solving problems using mathematical knowledge, reasoning and skills
18. observes and evaluates empirical events and processes and draws valid deductions and conclusions
19. values the role and contribution of science and technology to society, and their personal, social and global importance
20. uses appropriate technologies in meeting a design challenge
21. applies practical skills as she/he develop models and products using a variety of materials and technologies
22. takes initiative, is innovative and develops entrepreneurial skills
23. brings an idea from conception to realisation
24. uses technology and digital media tools to learn, communicate, work and think collaboratively and creatively in a responsible and ethical manner

Tá na ceithre ráiteas is fiche, bunaithe ar na hocht bprionsabal, mar chríolar don phleanáil do, d'eispéireas na scopláirí ar, agus don mheastóireacht ar chlár na scoile don tsraith shóisearach.

1.	déanann an scoláire cumarsáid éifeachtach le roinnt meán agus i réimse comhthéacsanna sa T1*
2.	déanann an scoláire éisteacht, labhairt agus léitheoireacht sa T2* agus i dteanga amháin eile ag leibhéal inniúlachta atá ag teacht lena c(h)umas féin
3.	déanann an scoláire réimse leathan téacsanna a chruthú, a mheasúnú agus a léirmhíniú
4.	cruthaíonn agus cuireann an scoláire i láthair saothair ealaíne agus tuigeann sé/sí an próiseas agus na scileanna atá i gceist
5.	tá feasacht ag an scoláire ar luachanna pearsanta agus tuiscint ar phróiseas chun cinntí morálta a dhéanamh
6.	tá meas ag an scoláire ar an mbealach ina gcuireann luachanna, creidimh agus traidisiúin éagsúla leis na pobail agus leis an gcultúr ina gcónaíonn sí/sé
7.	tá meas ag an scoláire ar a bhfuil i gceist le bheith ina s(h)aoránach gníomhach, le cearta agus dualgais i gcomhthéacsanna áitiúla agus i gcomhthéacsanna níos leithne
8.	tá meas ag an scoláire ar an oidhreacht áitiúil, náisiúnta agus idirnáisiúnta agus tuigeann sé/sí an tábhacht atá ag an ngaol idir eachtraí atá thart agus eachtraí reatha, agus na fórsaí is cúis le hathrú
9.	tuigeann an scoláire bunús agus tionchair ghnéithe sóisialta, eacnamaíocha agus comhshaoil an domhain mórthimpeall uirthi/air
10.	tá an fheasacht, an t-eolas, na scileanna, na luachanna agus an t-inspreagadh ag an scoláire le maireachtáil go hinbhuanaithe
11.	déanann an scoláire gníomh chun a leas féin agus leas dhaoine eile a chosaint agus a chothú
12.	tá an scoláire ina rannpháirtí muiníneach agus cumasach sa ghníomhaíocht fhisiciúil agus inspreagadh inti/ann le bheith gníomhach go fhisiciúil
13.	tuigeann an scoláire tábhacht an bhia agus an chothaithe i leith cinntí sláintiúla a dhéanamh
14.	déanann an scoláire cinntí eolasacha airgeadais agus forbraíonn sí/sé scileanna maithe tomhaltacha
15.	aithníonn an scoláire an úsáid is féidir a bhaint as eolas, scileanna agus tuiscint mhatamaiticiúil i réimsí uile na foghlama
16.	déanann an scoláire cur síos ar phatrúin agus ar choibhneasa agus déanann sí/sé iad a léiriú, a léirmhíniú, a thuar agus a mhíniú
17.	déanann an scoláire straitéisí a cheapadh agus a mheas chun fadhbanna a fhiosrú agus a réiteach ag baint úsáide as eolas, réasúnaíocht agus scileanna matamaiticiúla
18.	déanann an scoláire breathnú agus measúnú ar eachtraí agus próisis eimpíreacha agus tarraingíonn tátail agus cinntí astu
19.	tá luach ag an scoláire ar ról agus cion na heolaíochta agus na teicneolaíochta i leith na sochaí, agus an tábhacht phearsanta, shóisialta agus dhomhanda atá leo
20.	baineann an scoláire úsáid as teicneolaíochtaí cuí chun dul i ngleic le dúshlán deartha
21.	cuireann an scoláire scileanna praiticiúla i bhfeidhm de réir mar a fhorbraíonn sí/sé múnlaí agus táirgí ag baint úsáide as ábhair agus as teicneolaíochtaí éagsúla
22.	léiríonn an scoláire tionscnaíocht, tá sí/sé nuálach agus forbraíonn sí/sé scileanna fiontraíochta
23.	tógann an scoláire smaoineamh ar aghaidh ó cheapadh go réadú
24.	úsáideann an scoláire an teicneolaíocht agus uirlisí na meán digiteacha chun foghlaim, chun cumarsáid a dhéanamh, chun obair agus chun smaoineamh go comhoibríoch agus go cruthaitheach ar bhealach freagrach agus eiticúil

Cuid G: Ocht bPríomh-scilleanna

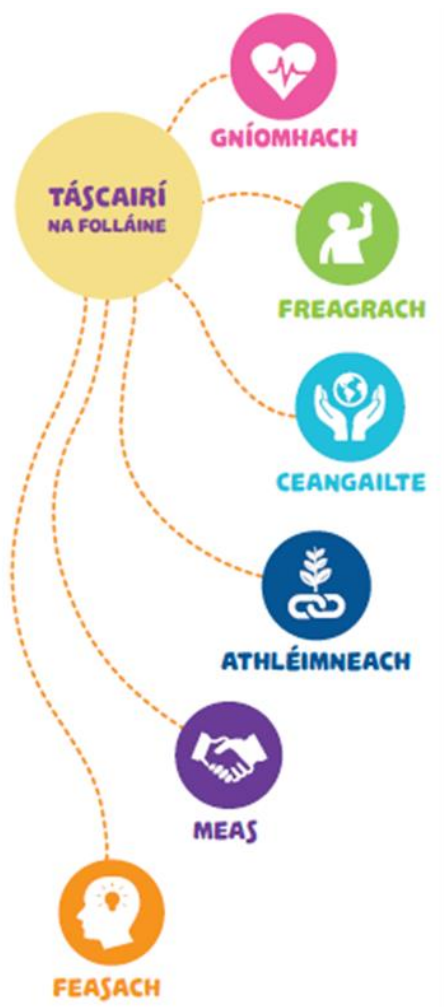
There are eight key skills required for successful learning by students *across* the curriculum and for learning *beyond* school.

Being Literate	Managing Myself	Staying Well	Managing Information and Thinking
<ul style="list-style-type: none"> • Developing my understanding and enjoyment of words and language • Reading for enjoyment and with critical understanding • Writing for different purposes • Expressing ideas clearly and accurately • Developing my spoken language • Exploring and creating a variety of texts, including multi-modal texts 	<ul style="list-style-type: none"> • Knowing myself • Making considered decisions • Setting and achieving personal goals • Being able to reflect on my own learning • Using digital technology to manage myself and my learning 	<ul style="list-style-type: none"> • Being healthy, physical and active • Being social • Being safe • Being spiritual • Being confident • Being positive about learning • Being responsible, safe and ethical in using digital technology 	<ul style="list-style-type: none"> • Being curious • Gathering, recording, organising and evaluating information and data • Thinking creatively and critically • Reflecting on and evaluating my learning • Using digital technology to access, manage and share content
Being Numerate	Being Creative	Working with Others	Communicating
<ul style="list-style-type: none"> • Expressing ideas mathematically • Estimating, predicting and calculating • Developing a positive disposition towards investigating, reasoning and problem solving • Seeing patterns, trends and relationships • Gathering, interpreting and representing data • Using digital technology to develop numeracy skills and understanding 	<ul style="list-style-type: none"> • Imagining • Exploring options and alternatives • Implementing ideas and taking action • Learning creatively • Stimulating creativity using digital technology 	<ul style="list-style-type: none"> • Developing good relationships and dealing with conflict • Co-operating • Respecting difference • Contributing to making the world a better place • Learning with others • Working with others through digital technology 	<ul style="list-style-type: none"> • Using language • Using number • Listening and expressing myself • Performing and presenting • Discussing and debating • Using digital technology to communicate

Tá gá le hocht bpríomhscil d'fhoghlaim rathúil na scoláirí *trasna* an churaclaim agus don fhoghlaim *lasmuigh* den scoil. Tá na príomhscileanna seo agus a n-eilimintí léirithe i bhFigiúr 2.

A bheith liteartha	Mé féin a bhainistiú	Fanacht Folláin	Eolas agus Smaointeoireacht a bhainistiú
<ul style="list-style-type: none"> • Mo thuiscint ar fhocail agus ar theanga agus an taitneamh a bhainim astu a fhorbairt • Léamh ar son aoibhnis agus le tuiscint chriticiúil • Scríobh i gcomhair cuspóirí difriúla • Smaointe a chur in iúl go soiléir agus le cruinneas • Mo theanga labhartha a fhorbairt • Téacsanna éagsúla a fhiosrú agus a chruthú, lena n-áirítear téacsanna ilmhódacha 	<ul style="list-style-type: none"> • Aithne a bheith agam orm féin • Cinntí ciallmhara a dhéanamh • Spriocanna pearsanta a shocrú agus a bhaint amach • A bheith in ann machnamh a dhéanamh ar mo chuid foghlama féin • An teicneolaíocht dhigiteach a úsáid chun mé féin agus mo chuid foghlama a bhainistiú 	<ul style="list-style-type: none"> • A bheith folláin, fisiciúil agus gníomhach • A bheith sóisialta • A bheith slán sábháilte • A bheith spioradálta • A bheith muinéineach • A bheith dearfach faoin bhfoghlaim • A bheith freagrach, slán agus eiticiúil nuair atá an teicneolaíocht dhigiteach in úsáid 	<ul style="list-style-type: none"> • A bheith fiosrach • Eolas agus sonraí a bhailiú, a eagrú agus a mheas • Smaoineamh go cruthaitheach agus go criticiúil • Machnamh agus meastóireacht a dhéanamh ar mo chuid foghlama <p>An teicneolaíocht dhigiteach a úsáid chun ábhar a rochtain, a bhainistiú agus a chomhroinnt</p>
A bheith uimheartha	A bheith cruthaitheach	Obair le daoine eile	Cumarsáid
<ul style="list-style-type: none"> • Smaointe a chur in iúl go matamaiticiúil • Meastachán, tuar agus ríomh a dhéanamh • Meon dearfach a fhorbairt i leith iniúchta, réasúnaíochta agus réiteach fadhbanna • Patrúin, treochtaí agus coibhneasa a fheiceáil • Sonraí a bhailiú, a léirmhíniú agus a léiriú • Teicneolaíocht dhigiteach a úsáid chun scileanna agus tuiscint uimhearthachta a fhorbairt 	<ul style="list-style-type: none"> • Ag samhlú • Roghanna a fhiosrú • Smaointe a chur i bhfeidhm agus beart a dhéanamh • Ag foghlaim go cruthaitheach • An cruthaitheacht a spreagadh ag baint úsáide as an teicneolaíocht dhigiteach 	<ul style="list-style-type: none"> • An dea-chaidreamh a fhorbairt agus plé le coimhlint • Ag comhoibriú • Meas a bheith agam ar an éagsúlacht • Ag cuidiú le háit níos fearr a dhéanamh den domhan • Ag foghlaim le daoine eile • Ag obair le daoine eile tríd an teicneolaíocht dhigiteach 	<ul style="list-style-type: none"> • Éisteacht agus mé féin a chur in iúl • Taibhiú agus cur i láthair • Plé agus díospóireacht a dhéanamh • Teanga a úsáid • Uimhreacha agus sonraí a úsáid • An teicneolaíocht dhigiteach a úsáid chun cumarsáid a dhéanamh

Cuid H: Táscairí na folláine

Active	<ul style="list-style-type: none"> • be confident and able participant in physical activity? • be physically active every day?
Responsible	<ul style="list-style-type: none"> • take action to protect and promote their wellbeing and that of others? • make healthy eating choices? • take responsibility for their learning?
Connected	<ul style="list-style-type: none"> • feel connected to their school, their community and the wider world? • appreciate that their actions and interactions impact on their own wellbeing and that of others, in local and global contexts?
Resilient	<ul style="list-style-type: none"> • believe that they have the coping skills to deal with life's challenges? • know where they can go for help? • believe that with effort they can achieve?
Respected	<ul style="list-style-type: none"> • feel that they are listened to and valued? • have positive relationships with their friends, their peers and their teachers? • show care and respect for others?
Aware	<ul style="list-style-type: none"> • be aware of their thoughts, feelings and behaviours and can make sense of them? • be aware of what their personal values are and can think through their decisions? • to understand what helps them to learn and how they can improve?

Cuid J: Na torthaí foghlama

Snáithe 1: Gníomhaíocht choirp le haghaidh na sláinte agus na folláine

Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire

1.1 spriocanna SICRU a shocrú bunaithe ar a thorthaí corpacmhainne a bhaineann le sláinte agus/nó feidhmiú, faoi réir na norm dá aois agus dá ghnéas

1.2 prionsabail na traenála a chur i bhfeidhm laistigh de chlár pearsantaithe le haghaidh gníomhaíocht choirp (sé seachtaine ar a laghad) arna cheapadh chun feabhas a chur ar a chorpacmhainn ar son a shláinte agus/nó a bhaineann le feidhmiú, agus taifead a choinneáil ar a dhul chun cinn

1.3 a rannpháirtíocht agus a dhul chun cinn sa chlár a mheas, ag tabhairt fianaise ar dhul chun cinn a dhéantar agus ag sainathint bealaí inar bhféadfadh sé forbairt tuilleadh

1.4 réimse teicnící tomhais a úsáid chun monatóireacht agus anailís a dhéanamh ar leibhéil gníomhaíocht choirp thar thréimhse leanúnach ama

1.5 réimse straitéisí a shainaithint chun tacú le rannpháirtíocht leanúnach i ngníomhaíocht choirp a bhaineann leis an tsláinte

1.6 gníomhaíochtaí coirp a thaitníonn le daoine óga a stiúradh, gníomhaíochtaí ar féidir leo tabhairt fúthu chun na híosmholtaí le haghaidh gníomhaíocht choirp le haghaidh na sláinte a bhaint amach.

Snáithe 2: Cluichí

Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire

2.1 réimse leathan scileanna agus straitéisí luaille a úsáid go héifeachtach chun a fheidhmiú féin a fheabhsú

2.2 freagracht a ghlacadh as feabhas a chur ar a fheidhmiú féin, bunaithe ar láidreachtaí agus riachtanais forbartha phearsanta

2.3 gníomhaíochtaí a leasú chun cuimsiú agus taitneamh a chur chun cinn go sábháilte

2.4 gníomhaíochtaí a léiriú chun feabhas a chur ar a chorpacmhainn ar son a sláinte agus/nó a bhaineann le feidhmiú le haghaidh cluiche áirithe, lena n-áirítear réamhaclaíocht agus fuarú

2.5 freagairt, ina aonair agus mar bhall foirne, do chásanna difriúla cluichí

Snáithe 3: Dúshlám aonair agus foirne

Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire

- 3.1 straitéisí treodóireachta agus scileanna léamh léarscáileanna a úsáid chun imeachtaí éagsúla treodóireachta a dhéanamh go sábháilte agus go muiníneach, ag léiriú measa ar an gcomhshaol
- 3.2 cur le dúshlám foirne a éilíonn comhoibriú agus scileanna réitithe fadhbanna chun sprioc chomónta a bhaint amach
- 3.3 machnamh ar a chion pearsanta féin agus ar éifeachtúlacht a fhoirne i dtaca le dúshlám grúpa a chur i gcrích.
- 3.4 feidhmiú go hinniúil agus go muiníneach i réimse de bhéimeanna snámha
- 3.5 freagairt go cuí do réimse cásanna sábháilteacht uisce
- 3.6 freagracht a ghlacadh as feabhas a chur ar a fheidhmiú féin, bunaithe ar láidreachtaí agus riachtanais forbartha phearsanta
- 3.7 léiriú go hinniúil, go muiníneach agus go sábháilte i réimse imeachtaí lúthchleasaíochta
- 3.8 gníomhaíochtaí a léiriú le feidhmiú a fheabhsú in imeachtaí lúthchleasaíochta, lena n-áirítear ullmhú fisiciúil agus meabhrach
- 3.9 freagracht a ghlacadh as feabhas a chur ar a fheidhmiú féin, bunaithe ar láidreachtaí agus riachtanais forbartha phearsanta

Snáithe 4: Damhsa agus gleacaíocht

Ba chóir go mbeadh sé ar chumas an scoláire

- 4.1 damhsa a chruthú leis féin nó le daoine eile, ina bhfuil stíl roghnaithe damhsa agus réimse de theicnící cóiréagrafacha agus frapaí oiriúnacha agus ceol Nó
- 4.2 sraith luailí nó gnáthamh a chruthú bunaithe ar théama gleacaíochta (leis féin nó le daoine eile), agus réimse de theicnící cumadóireachta agus de scileanna gleacaíochta a chuimsiú ann
- 4.3 a léiriú a bheachtú de réir critic ar fhíseán dá léiriú agus/nó aiseolais ó dhaoine eile
- 4.4 an tsraith luailí damhsa/gleacaíochta a léiriú do lucht féachana agus ceol agus/nó frapaí cuí á gcuimsiú
- 4.5 machnamh a dhéanamh ar an taithí a fuair sé ag cruthú léiriú agus ag glacadh páirte ann

In ár scoil:

Impleachtaí:

Chéimeanna tosaigh

Tacaíocht breise

Tabhairt faoi ndeara sa bhreis

Cuid J: Measúnú Múnlaiteach

Ag roinnt na Intinní foghlama	Ag forbairt na critéir ratha	Scoláirí ag machnamh ar a gcuid foghlama
Ceistiúchán éifeachtach	Aiseolas foirmitheach	Piarmheasúnú agus Féinmheasúnú

An tSraith Shóisearach do Mhúinteoirí

Junior **CYCLE**
for teachers

Seirbhís Tacaíochta na Sraithe Sóisearaí do Mhúinteoirí (SSM)

Seirbhís Tacaíochta de chuid na Roinne Oideachais & Scileanna

Oifig Riaracháin:

Ionad Oideachais Mhuineacháin | Bóthar Ard Mhacha | Muineachán

Teil.: 047 74008

Oifig an Stiúrthóra:

BOOLM | Sráid an tSéipéil | Dún Dealgan

Teil.: 042 9364603